

Att söka ekonomiskt stöd (sponsormedel) av läkemedelsföretag, medicintekniska- och laboratorietekniska företag

Gäller från 1 januari 2020 (uppdaterad januari 2022)

De forskande
Läkemedelsföretagen

SWEDISH
LABTECH

Att söka ekonomiskt stöd (sponsormedel) från företag

Denna broschyr har framtagits för att ge information till organisationer och intresseföreningar i svensk hälso- och sjukvård som planerar att söka ekonomiskt stöd (sponsormedel) från företag i läkemedelsbranschen, medicinteknikbranschen eller laboratorietekniska branschen. Sedan den 1 jan 2020 gäller reviderade "Samverkansregler för den offentligt finansierade hälso- och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laboratorietekniska industrin" som överenskommit mellan SKR, LIF, Swedish Medtech och Swedish Labtech. I Överenskommelsen finns regel och definition av sponsring och i Bilagan kapitel 3, speciellt avsnitt c, finns reglerna för sponsring av sammankomster. I denna broschyr ges vägledning kring sponsring.

Ur ÖVERENSKOMMELSE OM SAMVERKANSREGLER:

Industrin kan mot en rimlig motprestation sponsra yrkesmässiga delar av specifika aktiviteter eller sammankomster som har en koppling till det egna verksamhetsområdet. Med koppling menas att företaget har produkter eller bedriver forskning inom ett visst terapiområde. Sponsring får endast avse faktiska kostnader för enstaka tydligt avgränsad aktivitet sammankomst. Sponsring av ordinarie verksamhet, deltagaravgifter samt resor och logi får inte ges av företagen eller begäras av hälso- och sjukvården.

Med sponsring menas ekonomiskt eller annat stöd och det innefattar en marknadsmässig motprestation såsom t.ex. utställningsplats, möjlighet till produkt-demonstrering eller annan form av exponering. Sponsring skiljer sig från en donation, där en motprestation saknas.

Ur SPECIFIKATION AV SAMVERKANSSITUATIONER:

Sammankomster arrangerade av hälso- och sjukvården eller tredje part

Avsnitt 3c

Även tidigare i inledningen till kapitel 3 finns gemensamma regler för Övriga Sammankomster.

3) Övriga sammankomster

Övriga sammankomster avser olika former av kompetensutveckling, t.ex. terapiinriktad utbildning, seminarier, vetenskaplig sammankomst, kongresser och symposier.

Arbetsgivaren har ansvar för medarbetarnas fortbildning och kompetensutveckling och ska stå för eventuella kostnader för deltagande i sådana aktiviteter.

Nedan redogörs för olika huvudtyper av sammankomster (a, b, c) varefter mer detaljerade regler för dessa specificeras.

Innehåll: industrin får endast erbjuda sammankomster och sponsring av event som har en koppling till företagets egna verksamhetsområden. Det vetenskapliga och yrkesinriktade programmet ska utgöra den dominerande delen av och syftet med den aktuella sammankomsten.

Kostnader: industrin får bidra till kostnader för lokal, föredragshållare, studiematerial, måttfulla måltider och liknande som är nödvändigt för sammankomstens genomförande.

Resor och logi: får inte bekostas av industrin eller begäras av enskilda deltagare. Bokning av resa och logi får ombesörjas av industrin. Om bokning och betalning görs av industrin ska företagen fakturera deltagarna fullt ut. För möten enligt c) nedan får inte heller bokning av resa eller hotell göras.

Arvodering: deltagare i sammankomster får inte erbjudas arvode av företag och deltagare har inte rätt att motta eller begära arvode för sitt deltagande.

3c) Sammankomster arrangerade av hälso- och sjukvården eller tredje part

Typexempel: sammankomst arrangerad av eller på uppdrag av hälso- och sjukvården eller en intresseförening som organiserar medarbetare inom hälso- och sjukvården.

Intäkter från sponsringen får enbart täcka faktiska, dokumenterade, skäliga och direkta kostnader. Vilka som är sponsorer ska kommuniceras i god tid innan sammankomsten.

Sponsring av sammankomster där måltiden utgör den enda faktiska kostnaden får inte begäras eller erbjudas.

Sponsring av hälso- och sjukvårdens interna aktiviteter får inte förekomma t.ex. enskild verksamhets utbildning, planeringskonferens eller personalfest. Inte heller får sådan sponsring begäras eller erbjudas.

Hälso- och sjukvården står för kostnader för egen personal, som exempel interna föreläsare, kurssekreterare och liknande.

Vid förfrågan om sponsring ska arrangören tillhandahålla en fullständig budget för aktiviteten som beslutsunderlag, där samtliga kostnader preciseras. Inom tre månader efter avslutad aktivitet ska uppföljning av budgeten ske där det ekonomiska utfallet redovisas för berörda sponsorer, inklusive utställare. När sponsorintäkterna går jämnt upp med kostnaderna så räcker en enkel skriftlig kommunikation att så är fallet. Om sponsorintäkterna genererar ett överskott ska återbetalning som huvudregel ske till sponsorerna.

Frågor och svar om sponsring

Måste man ha ett skriftligt avtal vid sponsring av sammankomst? Enligt dokumentationsprincipen i överenskommelsen ska all ersättning och kostnads-täckning dokumenteras skriftligen. Dokumentationen sker lämpligen genom upprättande av ett sponsoravtal mellan företaget och mötesarrangören. Ett avtal om sponsring sluts mellan det sponsrande företaget och den klinik/orga-nisation som arrangerar mötet, För medicinteknikföretag kan kontrakt skrivas även med extern mötesarrangör. Registreringen av värdeöverföringen för läke-medelsbolag gör skillnaden.

Vad kan man söka sponsring för? Industrin kan mot en rimlig motprestation sponsra yrkesmässiga delar av specifika aktiviteter eller sammankomster som har en koppling till det egna verksamhetsområdet. Med koppling menas att företaget har produkter eller bedriver forskning inom ett visst terapiområde. Sammankomsterna kan vara föreläsningar, utbildningar, vetenskapliga sam-mankomster etc. Intäkter från sponsringen får enbart täcka faktiska, dokumen-terade, skäligen och direkta kostnader som är nödvändiga för att de yrkesmäs-siga delarna av en sammankomst ska kunna genomföras. Exempel på sådana kostnader är

- Lokalen för sammankomsten
- Teknik i lokalen
- Konferensmaterial för utdelning till deltagare
- Föreläsarkostnader (resa, logi & ev. arvode)
- Måttfulla måltider i anslutning till vetenskapliga delar av samman-komsten
- Moderator i det vetenskapliga programmet
- Annonsering av sammankomsten

Se även ett exempel på budgetupställningen sist i broschyren.

Finns det exempel på sådant som inte ska sponsras? Företag får varken sponsra föreningars eller hälso- och sjukvårdens ordinarie verksamheter eller interna aktiviteter utan får enbart ekonomiskt stödda specifika sammankomster eller aktiviteter. Som exempel på interna aktiviteter som inte får sponsras kan nämnas planeringskonferenser och interna utbildningar som en klinik organiserar för den egna verksamheten. Vid sammankomster kan sponsormedel inte användas för att ersätta t.ex. deltagares eller arrangörers resa och logi, gåvor till föreläsare, underhållning eller dyrbara måltider. Inte heller förmöten, planeringsmöten, planeringstid och liknande får sponsras. Industrin får inte sponsra sammankomster där måltiden utgör den enda faktiska kostnaden och inte heller enskilda individers deltagande. Sådan sponsring får heller inte efterfrågas.

Kan man få en donation från industrin? En donation utan krav på motprestation kan enbart ges till forskning och utveckling. Se avsnitt 6 i SPECIFIKATION AV SAMVERKANSSITUATIONER.

Kan man få sponsormedel för ett möte på ett exklusivt hotell? Överenskommelsen anger att platser som är kända för sin exklusivitet ska undvikas och att sammankomster vid sådana platser inte får sponsras. En samlad bedömning från fall till fall behöver göras för att kunna avgöra om ett hotell ska betraktas som exklusivt eller inte. Sammankomster på orter och i lokaler som utifrån sina egenskaper i alltför hög grad signalerar exklusivitet, rekreation samt sport- och fritidsaktiviteter får inte sponsras av industrin.

Kan man få sponsormedel för alkohol? Restriktiv alkoholförtäring i samband med måltid får sponsras. Alkoholfritt alternativ måste alltid finnas att tillgå. Starksprit får inte sponsras.

Kan man vid en middag låta deltagare få ta med sina respektive? Nej, middagar som industrin sponsrar får endast rikta sig till deltagare av sammankomsten och där får medföljande inte närvara.

Kan man få sponsormedel för underhållning? Nej, industrin sponsrar inte sammankomster som är av social karaktär t.ex. underhållning eller middagar med underhållning. Sociala aktiviteter får varken arrangeras, anordnas, underlättas eller erbjudas av företag eller efterfrågas av vården på något annat sätt. Det är ingen skillnad om den sociala aktiviteten kostar företaget något eller inte.

Kan man söka finansiering för stipendier? Det finns stipendier som industrin kan hjälpa till att finansiera såvida de är i enlighet med avsnitt 5 i SPECIFIKATION AV SAMVERKANSSITUATIONER. Stipendium där det enda syftet är att finansiera resor till sammankomst kan dock inte finansieras då det vore att kringgå övriga regler i överenskommelsen.

Vilka motprestationer kan man tänka sig att sponsorer kan erbjudas? Sponsring innefattar en motprestation, vanligen i form av exponering av företaget och deras produkter t.ex. i en utställningsmonter, i seminarieform, i annonser eller på annat sätt. Arrangören har också en skyldighet att i god tid kommunicera, t.ex. på en hemsida, vilka som är sponsorer av de yrkesmässiga/vetenskapliga delarna av sammankomsten.

Varför måste en budget visas när man gör en förfrågan om sponsring? En budget är nödvändig för att företagen ska kunna säkerställa att de inte erbjuder sponsring till något annat än aktiviteter som är del av det vetenskapliga mötet. Företagen måste också vara säkra på att man inte erbjuder ett överskott av sponsormedel som skulle kunna användas till någon form av ordinarie verksamhet i hälso- och sjukvården eller hos föreningar.

Måste vi skicka en uppföljning av budgeten? Inom tre månader efter avslutad aktivitet ska uppföljning av budgeten ske där det ekonomiska utfallet redovisas för berörda sponsorer, inklusive utställare. När sponsorintäkterna går jämnt upp med kostnaderna så räcker en enkel skriftlig kommunikation att så är fallet.

Kan en förening eller klinik bli återbetalningsskyldig till företagen för sponsring? Om mötet i efterhand visade sig ha fått fler sponsorer eller ha haft lägre utgifter än beräknat och den yrkesförkovrande delen därmed gått med ett överskott ska detta överskott betalas tillbaka till de sponsrande företagen. Överskottet kan i undantagsfall, om det är OK för alla parter, föras över företagsspecifikt till en kommande aktivitet dvs. företaget kan då räkna av samma summa vid en eventuell framtida sponsring. Observera dock att det även vid det kommande mötet finns krav på budget etc.

Vad finns det för krav på transparens kring sponsringen? Samverkan mellan industrin och hälso- och sjukvården ska alltid vara transparent enligt transparensprincipen i Överenskommelsen. Sponsring får inte innebära en förtäckt värdeöverföring. För läkemedelsföretag finns idag en skyldighet att lägga upp information om sponsring i den s.k. "samarbetsdatabasen" som ligger öppen på www.lif.se.

Vad gäller vid ändring av formen för ett möte? Om ett möte ändras från ett fysiskt möte till digitalt så måste en ny budget göras och underlaget för sponsring förändras. Se även respektive branschorganisations specialregler/vägledning kring kostnader för inställda möten.

Organisationen förväntas bidra även med egna medel t.ex. egen tid, lokaler eller från kassa

Den totala intäkten från förväntade sponsorer får inte överstiga kostnaderna för de delar som kan sponsras

Exempel på budget

	Antal	à	Belopp
Intäkter			
Egen finansiering (klinik/organisation)	1	30 000	30 000
Deltagaravgift	100	1 100	110 000
Sponsorer/utställare	15	10 000	150 000
Ev. övrig finansiering	1	10 000	10 000
Summa intäkter			300 000
Utgifter (totala kostnader)			
Yrkesmässiga delar (som kan sponsras)			
Lokal för sammankomsten	1	10 000	10 000
Teknisk utrustning	1	5 000	5 000
Tryck och layout av inbjudningar och program	1	10 000	10 000
Annonsering av sammankomst	2	5 000	10 000
Utskick av inbjudan	200	10	2 000
Moderator	1	5 000	5 000
Föreläsararvoden	3	5 000	15 000
Lunch	100	150	15 000
För- och em kaffe, frukt och vatten	100	75	7 500
Middag (utan underhållningsinslag)	100	600	60 000
Extern mötesorganisatör	1	15 000	15 000
Särtryck (material)	100	30	3 000
Summa kostnader (som kan sponsras)			157 500
Övriga utgifter (FÅR INTE SPONSRAS)			
Resestipendium	1	3 000	3 000
Arvode ordförande	1	3 500	3 500
Transport av deltagare	100	200	20 000
Pris till bästa poster/abstract	1	10 000	10 000
Utsmyckning med blommor	1	3 000	3 000
Gåva till föreläsare	10	300	3 000
Planeringsmöte organisationskommitté	1	5 000	5 000
Resa/logi organisationskommitté	5	2 000	10 000
Mingel/dryck	100	100	10 000
Middag m. underhållning	100	750	75 000
Summa utgifter (som inte får sponsras)			142 500

Ska specificeras om det påverkar intäkterna

Ordinarie verksamhet

Sponsras ej av industrin (från 1 jan 2015)

Alkohol sponsras enbart som måltidsdryck

Middagar med underhållning = social aktivitet

De forskande
Läkemedelsföretagen

SWEDISH
LABTECH

